

Chapter: 6

प्र. (अ) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाचा क्रमांक लिहा. (2)

1

- 1) दूध हे ..... या प्रकारच्या द्रव्याचे उदाहरण आहे.
अ. द्रावण ब. समांगी मिश्रण क. विषमांगी मिश्रण ड. निलंबन
- 2) ..... हे एक संयुग आहे.
अ. पितळ ब. मोरचूद क. कार्बन ड. ब्रोमीन

(ब) सत्य किंवा असत्य लिहा (1)

ऑक्सिजनच्या प्रत्येक रेणूमध्ये ऑक्सिजनचे दोन अणू जोडलेल्या स्थितीत असतात.

(क) सहसंबंध ओळखा. (1)

अमोनिया: NH_3 :: मिथेन:: .....

(ड) नावे लिहा. (1)

पुढील दिलेल्या रेणुसूत्रावरून त्यातील घटक मूलद्रव्यांची नावे आणि संज्ञा लिहा तसेच त्यांची संयुजा लिहा.

रेणुसूत्र	संयुजा	घटक मूलद्रव्य
CaCl_2	.....	.....

प्र.2 पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (4)

- 1) फरक स्पष्ट करा.
द्रावण आणि निलंबन.
- 2) टिपा लिहा
कलिल
- 3) हवा हे मिश्रण एक संयुग नसून मिश्रण आहे.

प्र.3 उत्तरे स्पष्टीकरणासह लिहिणे. (कोणतेही दोन) (6)

- 1) पुढील तक्त्यात काही संयुगांची रेणुसूत्रे दिली आहेत. त्यांच्या उपयोगाने तक्त्यातील रिकाम्या जागा भरा.

अ. क्र.	संयुगाचे नाव	रेणुसूत्र	घटक मूलद्रव्य	घटक मूलद्रव्यांच्या अणूंची संख्या
१.	पाणी	H_2O	H O	2 1
२.	हायड्रोजन क्लोराइड	HCl	.....	.....
३.	मिथेन	CH_4	.....	.....
४.	मॅग्नेशियम क्लोराइड	MgCl_2	.....	.....

- 2) सारणी / तक्ता पूर्ण करा.

क्रियाकलापावर आधारित प्रश्न:

तीन चंचुपात्रे घ्या. पहिल्या चंचुपात्रात थोडी वाळू व पाणी घ्या. दुसऱ्या चंचुपात्रात मोरचुदाचे स्फटिक व पाणी घ्या. तिसऱ्या चंचुपात्रात मोरचूद व वाळू घ्या. सर्व चंचुपात्रांमधील द्रव्ये ढवळा व होणाऱ्या बदलांचे निरीक्षण करा. निरीक्षणांआधारे खालील तक्ता पूर्ण करा.

चंचुपात्र क्र.	घेतलेली द्रव्ये	ढवळल्यानंतर काय दिसले	प्रावस्थांची संख्या	मिश्रणाचा प्रकार
१.				
२.				
३.				

- 3) पितळ ह्या संमिश्राच्या एका नमुन्यात पुढील घटक आढळले: तांबे (70%) व जस्त (30%). यामध्येद्रावक, द्राव्य व द्रावण कोण ते लिहा.

प्र.4 पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(5)

पुढील तक्त्यामध्ये काही द्रव्यांच्या रासायनिक घटकांची माहिती दिली आहे. त्यातील घटकांचे प्रकार ओळखून लिहा.

द्रव्याचे नाव	द्रव्याचे रासायनिक घटक	द्रव्याचा प्रकार
समुद्राचे पाणी	$H_2O + NaCl + MgCl_2 +$	.....
उर्ध्वपातित पाणी	H_2O	.....
फुग्यात भरलेला हायड्रोजन वायू	H_2	.....
LPG सिलिंडरमधील वायू	$C_4H_{10} + C_3H_8$	.....
खाण्याचा सोडा	$NaHCO_3$	.....
शुद्ध सोने	Au	.....
ऑक्सिजनच्या नळकांड्यातील वायू	O_2	.....
कास	$Cu + Sn$	.....
हिरा	C	.....
मोरचूद	$CuSO_4$	.....
चुनखडी	$CaCO_3$	.....
विरल हायड्रोक्लोरिक आम्ल	$HCl + H_2O$	.....

Prism
Colours of your Dreams